

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 4593/2022
20.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Татјана Зафировић, адвокат из ..., против тужене „Комерцијална банка“ АД Београд, чији је пуномоћник Милица Чворовић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2674/21 од 02.02.2022. године, у седници већа одржаној дана 20.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2674/21 од 02.02.2022. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви странака за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2674/21 од 02.02.2022. године, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2798/16 од 02.10.2019. године и усвојен тужбени захтев тужиље, поништено решење тужене којим је тужиљи отказан уговор о раду од 21.02.2014. године, које је заведено код тужене под бројем ..., и обавезана је тужена да тужиљу врати на рад на радно место координатор смене у сектору послова са становништвом – Филијала ... (став први изреке). Преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке, те је обавезана тужена да тужиљи на име неисплаћених зарада за период од 26.02.2014. до 28.02.2017. године исплати укупан износ од 2.885.919,75 динара, са законском затезном каматом на појединачне месечне износе од доспелости до исплате (став други изреке). Преиначена је првостепена пресуда у ставу трећем изреке, тако што је обавезана тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 579.600,00 динара, те је одбијен захтев тужене да се обавезе тужиља да јој надокнади трошкове парничног поступка у износу од 272.850,00 динара (став трећи изреке). Обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове поступка по жалби у износу од 121.050,00 динара (став четврти изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужила је одговорила на ревизију.

Одлучујући о изјављеној ревизији на основу члана 408. и члана 441. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужене није основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужили је решењем број .. од 21.02.2012. године отказан уговор о раду уз образложење да је на дан 12.12.2013. године неовлашћено извршила исплату износа од 500 евра и то на начин ближе описан у решењу о отказу уговора о раду. Тужила је радила у експозитуре у улици ... на ..., као координатор, односно заменик шефа. У одсуству шефа експозитуре била је задужена за организацију рада. Дана 12.12.2013. године док је радила на шалтеру банке пришла јој је ББ са захтевом да уплати већу количину новца. Она је раније имала отворен рачун код тужене и тог дана је уплатила 46.000 евра. Тужилу је у том моменту на приватни мобилни телефон позвала њена познаница и дугогодишњи клијент банке ВВ и замолила је да јој хитно направи налог за исплату 500 евра и да ће она доћи касније. Тада је тужила скинула 500 евра, уместо са њеног девизног рачуна, са рачуна ББ и чекала да дође клијенткиња ВВ како би физички узела 500 евра. Тужила је користила операцију „сору – paste“ уместо да уђе у стање ВВ и са њеног рачуна узме 500 евра. После тога је ББ тражила да јој напише стање на рачуну и она је написала стање које је умањено за ових 500 евра. Тужила је ВВ изнела сама новац, јер је ова имала проблем са паркирањем испред експозитуре. ББ је дошла да изврши рекламацију када тужила није била у смени и неко други јој је показао потписан налог за који потпис је клијенткиња тврдила да није њен. У поступку је суд утврдио, путем комисије судских вештака специјалиста, неуропсихијатара др Весне Бућан, др Зорана Ђурића и др Цвијетина Урошевића да је тужила 57-годишњакиња која је оцењивана добрим оценама и није имала никаквих проблема приликом извршавања својих задатака, већ је напротив изложена честом вређању у радној средини, ниподаштавању и игнорисању. Вештаци су указали на постојање медицинске документације од стране лекара ендокринолога због поремећаја функција штитне жлезде и на крају дали мишљење, имајући у виду све наведене податке о вршењу психолошког притиска- мобинга који је континуирано нарушавао лични и професионални интегритет тужиле односно њене личности. Тужила, када је направила грешку на послу, није била мотивисана рационалним поступањем, а које је иницирало отказ уговора о раду, те није била способна да схвати значај својих поступака на послу, као и да контролише исте, односно била је битно смањене способности управљања својим емоцијама и поступцима. Наведено стање узроковано је депресивном епизодом непсихотичног карактера, али тешког степена, као и присуство посттрауматског стресног поремећаја.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиле пошто је закључио да је тужила дана 12.12.2013. године са девизног рачуна власника клијента банке ББ неовлашћено извршила исплату износа од 500 евра, јер је наведену трансакцију извршила без претходног захтева и без присуства клијента ББ и исплатни налог није парафирала нити је оверила печатом као запослени који је обрадио налог, исплатни налог није дала другом запосленом у експозитуре на

обавезну контролу, те је на крају смене парафирала и оверила све извештаје иако није извршила контролу благајничке документације. И поред медицинске документације коју је тужилца доставила уз тужбу и која је била предмет вештачења, првостепени суд је нашао да је тужилца крива за учињену повреду радне обавезе и да је била свесна последица истих.

Другостепени суд је, на основу одредбе члана 383. став 3. Закона о парничном поступку одржао расправу, поновио доказе читањем писмених доказа и на основу резултата изведених доказа утврдио чињенично стање на које је применио одредбу члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду и тужбени захтев тужилца усвојио у целости.

Врховни касациони суд је становишта да је другостепени суд правилно применио материјално право када је одлучио да тужбени захтев тужилца усвоји у целости.

Одредбом члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“ број 24/05 ... 75/14) прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдан разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе, утврђену општим актом или уговором о раду, као и ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Тачком 11. став 1. алинеја 2. Анекса уговора о раду је прописано да повреде радне обавезе на основу којих се може отказати уговор о раду су неблаговремено, несавесно, немарно извршавање послова, односно извршавање послова супротно закону, прописима и актима банке, као и повреде радне обавезе дефинисане тачком 11. став 1. алинеја 5. Анекса уговора о раду поступање запосленог које није у складу са правилима понашања и професионалне етике банке, процедурама, правилима, упутствима, инструкцијама, одлукама надлежних органа и другог акта банке.

Из наведене одредбе следи да се само урачунљивом лицу може отаказати уговор о раду због повреде радне обавезе, односно непоштовања радне дисциплине. Кривица је психички однос учиниоца према свом делу који се огледа у постојању свести (представе) о предузетој радњи (чињења или нечињења), узрокованој последици (као промени у спољном свету) и узрочном односу између њих у смислу постојања воље, хтења или само пристајања у односу на произведену последицу. Претпоставка кривице је урачунљивост. То значи да је за постојање кривице потребан здрав, нормалан психички апарат код учиниоца кажњивог дела. Такав психички статус мора да постоји у време предузимања противправне радње и то управо у односу на ту радњу. Само оном лицу које је било урачунљиво и које је свесно предузело противправну радњу, може се отказати уговор о раду. За утврђење чињенице стања урачунљивости тужилца у време предузимања инкриминисаних радњи, суд не располаже стручним знањем, па је било неопходно да ту чињеницу утврди вештачењем.

Неосновано се ревизијом добија утврђење другостепеног суда о битно смањеној урачуниљивости тужилца у време извршења повреде радне обавезе. Другостепени суд је правилном оценом налаза Комисије сталних судских вештака утврдио да је код

тужиље у време извршења повреде радне обавезе постојала депресивна епизода непсихотичног карактера, али тешког степена, као и стање посттрауматског стресног поремећаја, које је условило битно смањену способност да схвати значај својих поступака на послу, као и да управља својим поступцима, па је при извршавању радног задатка учинила грешку која није била мотивисана рационалним поступањем. Наведено доприноси тежестепеном паду расположења, праћеног редукацијом вољно нагонских динамизама и когнитивних функција, чиме је усмереност пажње тешко нарушена.

Неосновано се ревизијом указује да је другостепени суд учинио битну повреду поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП када је прихватио налаз Комисије вештака неуросихијатара, који налаз у битном није супротан налазу вештака др.сци.мед, специјалисте психијатрије Чеда Миљевића из разлога што тужени у оквиру својих процесних овлашћења није довео у сумњу налазе вештака, нити околност да су чињенице довољно расправљене.

Сагласно наведеном, одлучено је као у изреци на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

Тужени није успео у ревизијском поступку, па нема право на накнаду тих трошкова које је тражио и определио у ревизији, у смислу члана 153. и члана 154. ЗПП. Тужили не припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка, јер састав одговора на ревизију није била нужна радња за одлучивање у ревизијском поступку, па је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић**